

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.2, maj 2013

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1810 (SJ: 140A)

B *Anden udgave*, 1815 (SJ: 251)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 1

Teksten er etableret af Holger Berg

Punktkommentarer er skrevet af Holger Berg, redigeret af Johnny Kondrup og Else Riisager

Indledning og tekstredigering er skrevet af Holger Berg, redigeret af Klaus Nielsen og Vibeke A. Pedersen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.phil. Flemming Lundgreen-Nielsen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[[A:1] |PS:180

Sørgeskvad
ved
Prinds Kristians Død

af

Nik. Fred. Sev. Grundtvig,
Kandidat i Theologien.

Ei for Guld og ei for Herregunst
Rører Nordens sanddru Skjald sin Tunge,

Høie Aser lærte ham sin Konst,
For om dem og deres Æt at sjunge.

Kiøbenhavn,

1810.

Trykt hos Andreas Seidelin
i store Kannikestræde No. 46.

[A:2]

[A:3] **Augustenborgs ædle Hertug**
Videnskabs ophøiede Talsmand
Den faldne Kæmpes Broder
helliget

- 1 [A:4] Kun sjælden lød min Sang om Nutids Færd,
Kun eengang den til Nutids Drot sig voved,
Da Nordens *Fredrik* med Sit Kongesværd
Til Nordens Kæmpetid Sig fast troloved.
Hvad er det vel, som atter mægtig driver
Fra Hedenold fremfarne Tidens Skjald?
Hvad er det vel, som atter Mod ham giver
En herlig Drot at gæste i Sin Hald?
- 2 [A:5] I gamle Nord en Kæmpering han fandt
Og derfor er hans Hjem i gamle Norden,
Men vel han veed, at ei med Oldtid svandt
De høie Guders prude Æt af Jorden;
Han saae en Helt, og selv sig rørte Tungen,
Thi Helten var en Søn af gamle Nord,
Paa Danmarks Kongetræ han var udsprungen,
Og det har Rod i Oldtids Kæmpejord.
- 3 [A:6] Til Dig, o Drot, tør Skjalden gange nær,
Thi stærke Baand med Helten Dig forene:
Den haarde Malm ved *Konst* maa vorde Sværd,
Og Odin var ei Krigens Gud allene;
[PS:18] Adskillig yttre sig de spredte Gnister,
Men alle sprang af samme Guddomsild,
Den samme Krands, som Djærvhed sig tilvrister,
Om Lærdoms Tinding vinder selv sig mild.

4 **[A:7]**Saa ganger tryk da Skjalden til Din Borg,
Men tør han dristig og dens Stilhed bryde?
De lange Sale seer han klædt i Sorg
Og Taarebække sig fra Hjertet gyde.
Tør han vel sjunge om den faldne Kæmpe?
Tør han fremkomme med sin svage Trøst?
Kan Sangens Toner mildne vel og dæmpe
Den stærke Storm i vaandefulde Bryst?

5 **[A:8]**Nei ikkun taus, o Drot, han nærmer sig,
Utrøstet selv, han veed det vel, at Dig
Ei Ord kan trøste i Din dybe Smerte;
Men lagdes værdelig hans Mindesang
Om Nordens Sorg og Heltens Kæmpegang,
Da skal den tækkes dog Dit Broderhjerte.

underdanigst
af
Forfatteren.

1 **[A:9]** Mit Øie vandred mellem Norrigs Fjelde
Og søgte de forgangne Tidens Spor.
Jeg saae, og see! der stod i herlig Vælde
En Broder til de Ypperste i Nord.
Med løftet Sværd jeg saae den Djærve staae,
Og Glædens Taarer randt paa mine Kinder;
Udfoldede de gamle Tider laae,
Og levende sig rørte alle Minder.

2 **[A:10]** Paa Kampens Dag han havde Staal i Bryst,
Men aldrig køled det hans varme Hjerte,
Hans Mænd ham fulgte som til Leg og Lyst,
Og han dem ei forlod i deres Smerte;
[PS:182] Thi han som stod i Vaabengny saa haard,
Medlidende ved Jammerleiet stædtes,
Med Taarer svaled han de hede Saar
Og tapre Nordmand i sin Smerte glædtes.

3 Dog, hvi vil jeg med svage Røst gentage
Hvad Norrigs Fjelde skal til sidste Dage
Forkynde høit igennem Slægters Rad?
Lad dem fortælle det til alle Lande,
Hvordan de saae den bolde Kæmpe stande
Naar Fjenden han tillaved røde Bad!

|A:11Lad dem fortælle, hvor den Gæve laa,
Naar Bolstret han ombyttede med Straa!
Lad dem gentage hvad hans Mænd dem bød,
Naar glad med dem han delte Brød og Nød!
Lad dem det sige, at det høit kan runge!
Jeg veed det vist, dem fattes aldrig Tunge,
Saalænge de i Favnen eie Mænd.

4 De tale, hør! sig hæver stærke Lyd
Og over Danmarks Sletter høit det gjalder;
Men ak den Røst forkynder ikke Fryd,
Thi hul den er som Skriget over Balder.
Hvad er det, ak! har atter Lokes Haand
Da Øst for Valhal fundet lumske Vaand,
Og dermed atter viet ind til Baalet
Det stærke Bryst, som kunde trodse Staalet.

5 **|A:12**Ak nei, det er ei om de døde Guder
Der mæles sørgelig i stærke Døn,
For Norden det en større Sorg bebuder,
Det taler om en falden Askurs Søn,
Men, ak! om En der var i unge Alder
Saa elsket som det gamle Nordens Balder.
I Kongeborgen rinder selv en Taare;
|PS:183Thi Kristjan ligger paa den sorte Baare:
Hans Broder græder, og det hele Nord,
Hvor nordisk Aand i rene Tempel bo'r,
Forstummede, kun taler gennem Taarer.

1 **|A:13** Sørger, græder, Mænd i Nord!
Skammer eder ei ved Taaren!
I har hørt de tunge Ord:
Kristjan ligger kold paa Baaren,
Grønne Kvist i gamle Træ
Podet blev til Frugt og Læ,
Ak, men, den er nu henvisnet.

2 Naar en Drot af Kæmpeæt
Har sig rørt i al sin Vælde,
Og i Høi nedsynker træet
Af Bedrifter og af Ælde;
Glædelig er Skjaldens Id;
Thi som den fuldendte Tid
Han sin Helt forklaret skuer.

- 3 | **A:14** Men ak! naar kun Skjalden saae,
Mat belyst af Kraftens Stjerne,
Hans Bedrifter hvor de laa
Dulgt i Fremtids mørke Fjerne;
Da er sørgeligt hans Kald,
Naar han ved sin Kæmpes Fald
Vemodsfuld maa Strængen røre.
- 4 End det ei var Himlens Raad
At opvække det som sover,
Derfor ei uvordne Daad
Han til Lys at drage vover;
PS:184 Smerte er kun Harpens Klang,
Og et Suk hans Mindesang,
Hvem tør trættes med den Høie!
- 5 | **A:15** Upsals grumme Gudehær!
Over dig maa Skjalden klage,
Dine Goders Offersværd
Styred du i gamle Dage
Avindsyg mod Domalds Bryst,
Og paa Altret du med Lyst
Altid skued Drotteblodet.
- 6 Ingen Kongeslægt saa god
Siddet har paa Upsals Trone,
Den jo maatte dig med Blod
Af sin Ypperste forsone;
Yngve, Folke, Bonde, Skjold,
Eie hver en Ætmand bold
Som du dig til Offer kaared.
- 7 | **A:16** Atter lød dit onde Bud,
Thi hos dig er ingen Naade,
Du nedslaar hver Helt saa prud,
Ene vil du Landet raade.
Sørgende ved Lig vi staa,
Men for vist tør Skjalden spaa:
Dette Offer var det sidste.
- 8 Norrig, du som Helten knuged
I din Kæmpefavn med Lyst,
Du hvis Jord hans Taarer suged,
Da han sled sig fra dit Bryst,

Hult din Elveharpe bruser,
Over Fjeldet Stormen suser,
Og forkynder høit din Sorg.

9 **A:17** | **PS:185** Sømmelig er dybe Smerte

I den Dødes eget Hjem,
Og han bygged i dit Hjerte,
Vel maa Taarer vælde frem;
Men ifald du Skjaldens Stemme
I din Vaande kan fornemme,
Skal den lindre vist din Kval.

10 Nu Valkyrien dig gav

Hvad dig Nornen bød forsage,
Da han sank i mørke Grav,
Sank han i din Favn tilbage.
Evig han tilhører dig,
Sverrig har hans Blod og Lig,
Du hans Daad og milde Taarer.

1 **A:18** Men Kristjan! ak, er dette kolde Lig,
Som ligger der saa farveløst og stille,
Er det den bolde Kæmpe, er det Dig?
Hvad kunde saa Dig selv fra Dig adskille?
Ak det var Hel, som med sin Aandes Gift
Bortpustede den lyse Livets Farve,
I Dig hun kvalte mangan stor Bedrift,
Og kvalte Kæmpe mener hun at arve.

2 Dog nei, du Herlige, thi ikke Dig
Det var, som blev til dette kolde Lig;
De onde Magter kunde Blodet svale,
Og drage Dig fra Livets lyse Tind
A:19 Til Porten ned for Helas mørke Sale,
Men aldrig gik Du gennem Porten ind.
Du kasted fluks hvad ei Dig kunde følge,
Og gik til Valhal gennem Broderfavn,
PS:186 Og naar Du skuer over Tidens Bølge,
Da seer Du skinnende Dit høie Navn.

3 For gamle Kristjans Brøde at forsone
Forsaged Du en føie Stund dit Navn,
Dit Frændenavn, omhvalvt af Nordens Krone,
Og dybt Du følte underlige Savn.

Forundrede vi stod og Ingen kunde
Den høie Nornes skjulte Raad udgrunde,
Nu klart det blev, den vise Askens Mø
Hun vilde ei at Kristjan skulde dø,
A:20Da Sverrigs Karl nedsank i mørke Grav,
Dit Hædersnavn hun atter mild Dig gav,
Og at Enhver maa tro mit Ord er sandt,
Du sank for dem, som Kristjan overvandt.¹

¹

Man erindre Optrinet ved Blakier og *hvor* Helten udaandede.